

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 4. december 2006

THE/ J.nr. 2006-1330

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 28. november 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 1 (L 57 – Spørgsmål 1).

Ad L 57 – Forslag til lov om ændring af social pension. (Gradvis forhøjelse af folkepensionsalderen til 67 år m.v.).

Spørgsmål nr. 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 23. november 2006 fra Ældre Sagen, jf. L 57 - bilag 3.”

Svar:

Ældre Sagen anfører, at (1) lovforslaget som udgangspunkt forkorter den forventede folkepensionsperiode fra i dag 17,5 år til 14,5 år, dvs. med 3 år, at (2) folkepensionsperioden i en periode med stagnerende udvikling i levetiden, fx ved en stigning på kun 0,1 leveår pr. 5 år, kan blive mindre end 14,5 år, og (3) at indekseringen bør tage udgangspunkt i levetiden for personer, der har nået folkepensionsalderen, og ikke i levetiden for 60-årige.

Det er korrekt, at den gennemsnitlige periode med folkepension for 65-årige i dag er 17,5 år. Dette tal kan imidlertid ikke direkte sammenlignes med den forudsatte periode på 14,5 år, som er nævnt i lovforslaget, bl.a. fordi opgørelsesmetoden her hviler på levetiden for 60-årige af hensyn til at sikre en parallel udvikling i folkepensionsalderen og efterlønsalderen.

Den gennemsnitlige levetid for 65-årige (65 år + restlevetiden for 65-årige) er længere end levetiden for 60-årige. I 2004/05 er levetiden for 60-årige 81,4 år, mens den for 65-årige er 82,5 år. Levetiden for 60-årige er således ca. 1 år lavere end levetiden for 65-årige. Da den forudsatte folkepensionsperiode på 14,5 år fastsættes ud fra (den lavere) levetid for 60-årige, vil en person, der netop har nået folkepensionsalderen, derfor generelt kunne forventes at leve som folkepensionist ca. 1 år længere end de 14,5 år.

Ændringer i folkepensionsalderen i henhold til lovforslaget besluttes 15 år før, at de træder i kraft. For at tage højde for udviklingen i levetiden i denne periode tillægges ved indekseringen 0,6 år til den registrerede levetid. Da den registrerede levetid ved opgørelserne hvert 5. år altid tillægges 0,6 år, har de 0,6 år ingen betydning for de beregnede stigninger i levetiden, og dermed for reguleringen af folkepensionsalderen, efter at indekseringen er sat i gang, dvs. efter 2015.

Hvis stigningen i levetiden for en 60-årig i løbet af varslingsperioden på 15 år bliver mindre end 0,6 år, kan perioden med folkepension (beregnet på grundlag af levetiden for 60-årige) blive lidt mindre end 14,5 år, som anført af Ældre Sagen, jf. sidste kolonne i tabellen i Ældre Sagens brev. For en person, der har nået folkepensionsalderen, vil den forventede pensionsperiode dog fortsat være over 14,5 år, jf. ovenfor om forskellen mellem levetiden for en 60-årig og en 65-årig. Det skal tilføjes, at Ældre Sagens eksempel, jf. tabellen i brevet, er baseret på helt teoretiske tal for folkepensionsalder og levetid, og at tabellen altså blot tjener til at belyse et argument om konsekvenserne af en lav stigning i levetiden.

Levetiden for 60-årige (og 65- og 67-årige) vil imidlertid med stor sandsynlighed stige mere i løbet af de 15 år end de 0,6 år, der anvendes i den foreslåede indekseringsmetode.

Med udgangspunkt i den befolkningsprognose, som er offentliggjort af det uafhængige analyseinstitut DREAM i juni 2006, stiger levetiden for 60-årige i løbet af den 15 års varslingsperiode som følger:

Varslingsperiode	Stigning i levetid for en 60-årig i varslingsperioden
Beslutningstidspunkt 2015 til ikrafttrædelse 2030	1,75 år
Beslutningstidspunkt 2020 til ikrafttrædelse 2035	1,6 år
Beslutningstidspunkt 2025 til ikrafttrædelse 2040	1,6 år
Beslutningstidspunkt 2030 til ikrafttrædelse 2045	1,5 år

Stigningen i levetiden i varslingsperioden er altså ifølge denne prognose ca. 1 år større end det faste tillæg på 0,6 år, der regnes med ved den foreslåede indeksering. Det indebærer, at pensionsperioden (beregnet på grundlag af levetiden for 60-årige) må forventes at overstige de forudsatte 14,5 år.

Hvis pensionsperioden opgøres med udgangspunkt i levetiden for 60-årige, så indebærer den historiske udvikling og DREAMs prognose fra juni 2006 følgende perioder med folkepension:

År	Folkepensionsalder	Periode med folkepension
1995	alder 67 år	12,6 år
2003	alder 67 år	13,8 år
2005	alder 65 år	16,4 år
2027	alder 67 år	17,0 år
2030	alder 68 år	16,4 år
2040	alder 70 år	15,4 år

En således opgjort pensionsperiode på 15,4 år i 2040 er kortere end det sammenlignelige tal på 16,4 år i dag, men længere end i alle tidligere år. I fx 1995 og 2003 (da pensionsalderen var 67 år) udgjorde de sammenlignelige tal hhv. 12,6 og 13,8 år, jf. ovenfor.

Hvis pensionsperioden opgøres med udgangspunkt i restlevetiden for personer, der har nået folkepensionsalderen, som Ældre Sagen ønsker, gælder det igen, at pensionsperioden på sigt kan blive lidt kortere end i 2004/05, men til gengæld længere end i samtlige historiske år før 2004.

Det ville ikke være hensigtsmæssigt at anvende levetiden for personer, der har nået folkepensionsalderen, da det ville indebære forskydninger i perioden med efterløn. Den anvendte reguleringsmetode sikrer, at efterlønsalderen og folkepensionsalderen hæves i samme takt, således at efterlønsperioden som forudsat forbliver 5 år.

Eva Kjer Hansen

/Bent Nielsen